

Folkhälsomyndigheten

Ärendenummer

01546-2021

01547-2021

Datum

2021-03-31

Konsekvensutredning rörande ändringar i

- Folkhälsomyndighetens föreskrifter och allmänna råd (HSLF-FS 2021:2) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19, samt
- Folkhälsomyndighetens föreskrifter och allmänna råd (HSLF-FS 2020:37) om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen.

1. Bakgrund

1.1 Serveringsställen

Folkhälsomyndigheten beslutade den 1 mars 2021 om föreskrifter om ändring i Folkhälsomyndighetens föreskrifter och allmänna råd (HSLF-FS 2020:37) om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen. Ändringsföreskriften fick författningsnummer HSLF-FS 2021:22.

Ändringarna avsåg i huvudsak följande.

- Serveringsställen ska hålla stängt för förtäring på stället mellan kl. 20.30 och kl. 05.00.
- Serveringsställen får endast vara öppna för avhämtning av mat eller dryck efter kl. 20.30.
- På serveringsställen som utgör en del av en handelsplats får det endast vara en (1) person i ett sällskap.

Föreskriftsändringarna beslutades gälla mellan den 1 mars och den 11 april 2021.

1.2 Begränsningar för gym- och sportanläggningar, badhus (badanläggningar) samt handelsplatser

Folkhälsomyndigheten beslutade den 4 mars 2021 om föreskrifter om ändringar i Folkhälsomyndighetens föreskrifter och allmänna råd (HSLF-FS 2021:2) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19. Ändringsföreskriften fick författningsnummer HSLF-FS 2021:23.

Ändringarna avsåg i huvudsak följande.

- Maxantalet för verksamhetens totala yta får aldrig överstiga 500 personer.
- Handelsplatser ska vidta lämpliga åtgärder för att sällskap med fler än en (1) person inte besöker handelsplatsen samtidigt.

Föreskriftsändringarna beslutades gälla mellan den 6 mars och den 11 april 2021.

2. Förslag till förlängd giltighetstid

Mellan vecka 10 och 11 ökade antalet fall nationellt med 16 % och smittspridningen ökar i de flesta regionerna med en ökad belastning på hälso- och sjukvården pga. covid-19 som följd. Preliminära data visar också på att ökningen i smittspridning fortsatte även under vecka 12. Sammantaget gör därför Folkhälsomyndigheten bedömningen att smittläget och läget i hälso- och sjukvården nu är sådant att restriktionerna bör ligga kvar ytterligare en tid. Folkhälsomyndigheten föreslår därför att giltighetstiden för ändringsföreskrifterna ska förlängas till och med den 2 maj 2021. Myndigheten föreslår ingen ändring i sak.

3. Bemyndiganden m.m.

3.1 Föreskrifter om ändring i Folkhälsomyndighetens föreskrifter och allmänna råd (HSLFS-FS 2020:37) om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen, diarienummer 01546-2021.

Av 5 § förordningen (2020:527) om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen framgår att Folkhälsomyndigheten får meddela föreskrifter om 1) sådana smittskyddsåtgärder som avses i 3 § lagen (2020:526) om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen och 2) att serveringsställens öppettider ska begränsas.

3.2 Föreskrifter om ändring i Folkhälsomyndighetens föreskrifter och allmänna råd (HSLFS-FS 2021:2) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19, diarienummer 01547-2021.

Av 4 kap. 3 § begränsningsförordningen framgår att Folkhälsomyndigheten får meddela 1) ytterligare föreskrifter om kraven på smittskyddsåtgärder enligt 1 och

2 §§ och 2) föreskrifter om andra åtgärder för att förhindra smittspridning i sådana verksamheter som avses i 1 och 2 §§.

Av 5 kap. 3 § begränsningsförordningen framgår att Folkhälsomyndigheten får meddela 1) ytterligare föreskrifter om kraven på smittskyddsåtgärder enligt 1 och 2 §§ och 2) föreskrifter om andra åtgärder för att förhindra smittspridning i sådana verksamheter som avses i 1 och 2 §§.

4. Beskrivning av problemet och vad myndigheten vill uppnå

Sedan april 2020 gäller Folkhälsomyndighetens föreskrifter och allmänna råd (HSLF-FS 2020:12) om allas ansvar att förhindra spridning av covid-19 m.m., som framförallt innehåller allmänna råd riktade till enskilda och verksamheter. HSLF-FS 2020:12 har enligt myndighetens bedömning haft en begränsande effekt på spridningen av covid-19, då många individer och verksamheter i landet har gjort stora insatser för att bidra till att bryta smittkedjor.

Det finns en risk att följsamheten till regleringarna minskar över tid, vilket myndigheten konstaterade i sitt remissvar för covid-19-lagen. Vid införandet av de två tidigare ändringsföreskrifterna ökade smittspridningen i ett flertal regioner trots de regleringar och rekommendationer som fanns vilket innebär att en ännu högre följsamhet och/eller ytterligare regleringar och rekommendationer krävs för att begränsa risken för smittspridning.

Även om det vetenskapliga underlaget fortsatt inte helt kunnat klarlägga vilka miljöer som är mest riskfyllda och vilka åtgärder som är mest effektiva för att minska smittspridningen så finns studier som pekar på att åtgärder mot trängsel bidrar till att minska smittspridningen i miljöer där människor samlas. Att hålla avstånd ger ett bra skydd mot smittspridning. Köpcentrum, butiker och andra handelsplatser är tillsammans med gym- och sportanläggningar, badanläggningar, samt serveringsställen alla exempel på miljöer där människor som inte annars skulle träffas samlas. Det är också miljöer där man generellt vistas längre stunder, vilket ökar risken för smittspridning. Om trängsel uppstår i sådana miljöer ökar risken för smittspridning genom att nya smittkedjor startas i nya grupperingar. Det är också miljöer där det är svårt att smittspåra då man inte vet vem som befunnit sig på platsen vid ett givet tillfälle.

Folkhälsomyndigheten tar fram veckorapporter om covid-19. Rapporterna sammanfattar läget i Sverige under föregående vecka. I rapporten som redovisar läget för v. 10 konstateras bl.a. att antalet bekräftade fall av covid-19 fortsätter att öka men ökningstakten har stannat av nationellt. Det är fortsatt geografiska variationer i smittspridningen och i sex regioner ökade incidensen med 15 procent eller mer sedan föregående vecka. Även antalet nyinlagda på sjukhus samt IVA ökar nationellt. I rapporten för v. 11 konstaterades bl.a. att antalet bekräftade fall av covid-19 fortsätter att öka mellan och mellan vecka 10 och 11 sågs en större ökning än under de senaste veckorna. Incidensen ökade i 16 av 20 regioner under vecka 11

(statistiskt säkerställda ökning) och i fem regioner ökade incidensen med mer än 30 procent jämfört med föregående vecka. Även antalet nyinlagda på sjukhus samt på IVA fortsätter att öka nationellt.

För att vända utvecklingen krävs att fler personer minska sina nära kontakter med andra personer än de som de normalt har daglig kontakt med och stannar hemma vid minsta symptom.

Folkhälsomyndigheten har fått i uppdrag av regeringen att, utifrån det epidemiologiska läget samt ur ett hälsofrämjande perspektiv, analysera vilka smittskyddsåtgärder som bör vidtas vid olika nivåer av smittspridning av covid-19 under 2021, S2021/00001. I den senaste delrapporten av uppdraget, daterad 22 mars 2021, konstaterades bl.a. följande. Den övergripande strategin för att bekämpa covid-19 i Sverige går ut på att minimera dödlighet och sjuklighet i hela befolkningen och att minimera övriga negativa konsekvenser för individen och samhället. Åtgärder för att minska smittspridningen och för att minska antalet sjukdoms- och dödsfall har utifrån det epidemiologiska läget löpande införts eller tagits bort och de har utformats för att så långt som möjligt undvika negativa effekter på folkhälsan i övrigt. Föreskrifter, råd och rekommendationer riktar sig mot både individer och verksamhetsansvariga. Det övergripande syftet är att säkerställa att avstånd kan hållas, särskilt i inomhusmiljöer där många människor samlas. Folkhälsomyndigheten har under hela pandemin prioriterat att särskilt skydda personer i riskgrupp för allvarlig sjukdom till följd av covid-19. Det är även centralt att särskilt värna om barns- och ungas hälsa genom att överlag rekommendera skolor att hålla öppet, fritidsaktiviteter för barn och unga har också kunnat fortgå med vissa förbehåll. Samtliga smittskyddsåtgärder ska också vara proportionerliga.

Rörande smittspridningen, vaccinationstäckningen och hälso- och sjukvårdsbelastningen konstaterades i rapporten bl.a. följande. Smittspridningen nationellt är fortsatt på en hög nivå. Sedan v. 6 har antalet bekräftade dödsfall per vecka gradvis ökat. Antalet sjukhusvårdade patienter är fortsatt på en hög nivå och en ökning av nyinskrivna sjukhusvårdade patienter rapporteras från v. 7, antalet förväntas stiga ytterligare då det finns en tidsförskjutning mellan att smittspridningen ökar till dess att antalet sjukhusvårdade fall ökar. Antalet rapporterat avlidna bekräftade fall per vecka har stadigt minskat sedan v. 1 2021. Minskningen beror dels på den minskade smittspridningen i början av året och dels på att en hög andel av personer boende på särskilt boende och med hemtjänst har vaccinerats mot covid-19. Men även här finns en tidsförskjutning från det att smittspridningen ökar till dess antalet rapporterade avlidna fall ökar. Till och med den 17 mars bedöms ungefär 861 525 personer har vaccinerats med en första vaccindos och ungefär 361 897 personer har fått två doser. På särskilda boenden för äldre (säbo) har mer än 84 procent fått två doser. Vaccinationerna har fått en effekt med ett minskande antal fall på säbo. En vaccineffekt på mortaliteteten syns också då det är de mest sårbara grupperna för allvarlig sjukdom och död till följd av covid-19 som fått vaccin i enlighet med Folkhälsomyndighetens

rekommendationer om prioritetsordning för vaccination mot covid-19. I takt med att vaccinationstäckningen i den stora gruppen 18-60 år ökar i samhället så kommer smittläget påverkas och åtgärder kan fhasas ut.

I Socialstyrelsens nationella lägesrapport den 25 mars 2021 har alla 21 regioner rapporterat till Socialstyrelsen. Ingen region har rapporterat katastrofläge, 10 regioner har rapporterat förstärkningsläge, 7 regioner har rapporterat stabsläge och 4 regioner har rapporterat normalläge. Ingen region rapporterar kritisk påverkan på något av de områden som Socialstyrelsen följer. 3 regioner rapporterar allvarlig påverkan och 16 regioner rapporterar betydande påverkan. 20 av 21 regioner rapporterar en förväntad försämring på både kort (24-72 timmar) och lång sikt (10-15 dagar). Den höga smittspridningen i landet gör att det troligen fortsatt kommer att ske ett ökat antal inläggningar såväl inom slutenvård som inom intensivvårdsavdelningar (IVA) den närmsta tiden. En fortsatt ökning av antalet inlagda patienter kommer att ge ett ytterligare tryck på den redan ansträngda sjukvården.

Länsstyrelserna utövar tillsyn över föreskrifter som meddelats med stöd av lag (2021:4) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19 (covid-19-lagen). Länsstyrelsen i Dalarnas län samordnar länsstyrelsernas tillsynsarbete. Varje länsstyrelse rapporterar veckovis hur tillsynsarbetet fortskrider i länet. Utifrån länets återkoppling tar länsstyrelserna sedan fram en gemensam nationell rapport ”Samlad nationell lägesbild – Uppföljning av tillsyn enligt den tillfälliga covid-19-lagen” som lämnas till Regeringskansliet.

I tillsynen för v. 10 konstaterades bl.a. att viljan att följa rekommendationer minskar hos allmänheten på grund av ökande restriktionströtthet i olika sammanhang, framförallt serveringsställen och butiker. I tillsynen för v. 11 konstaterades bl.a. att flera län anger att verksamhetsutövare på serveringsställen upplever en frustration över svårigheten att få kunder att följa rekommendationer, bland annat max antal personer per sällskap. I tillsynen för v. 12 konstaterades bl.a. att en ny tendens i restriktionströttheten är ökad rapportering om framförallt privata sammankomster. Cirka hälften av länen rapporterar att allmänheten inte följer uppmaningen att handla ensamma.

Mot bakgrund av det epidemiologiska läget med hög smittspridning och en ansträngd situation i hälso- och sjukvården hemställde Folkhälsomyndigheten den 29 mars 2021 till regeringen att regeringens förslag om ändringar i förordningen (2021:8) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19 ska skjutas upp till den 3 maj 2021. Folkhälsomyndigheten bedömer också att giltighetstiden för de aktuella bestämmelserna behöver förlängas ytterligare en tid. Det är fortsatt viktigt att begränsa risken för smittspridning i riskfyllda miljöer där för varandra okända människor samlas. Folkhälsomyndigheten bedömer att reglerna visar vad som krävs av verksamheterna som träffas av föreskrifterna samt av enskilda individer för att minska smittspridningen av sjukdomen covid-19 i samhället. Det aktuella epidemiologiska läget med hög smittspridning och en ansträngd situation i hälso- och sjukvården gör att

Folkhälsomyndigheten bedömer att giltighetstiden för de aktuella bestämmelserna behöver förlängas ytterligare en tid.

5. Alternativa lösningar och effekter av utebliven reglering

5.1. Serveringsställen

Den 1 mars 2021 utökades Folkhälsomyndighetens bemyndigande enligt förordning (2020:527) om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen till att även avse begränsning av serveringsställens öppettider till 20:30.

En alternativ lösning är det så kallade nollalternativet, det vill säga att inte förlänga giltighetstiden utan att låta skärpningarna för serveringsställen löpa ut den 11 april. Det skulle dock motverka myndighetens mål med förslaget. Ett annat alternativ hade varit att införa ytterligare restriktioner.

Som framgår ovan under avsnittet om beskrivning av problemet och vad myndigheten vill uppnå så ligger smittspridningen på en hög nivå och fortsätter att öka.

Att förlänga restriktionerna i enlighet med förslaget påverkar berörda branscher ekonomiskt. Det är dock angeläget att fortsatt minska risken för smittspridning och därmed belastningen på hälso- och sjukvården och risken för allvarlig sjukdom och död. Det är särskilt angeläget att minska risken för smittspridning i miljöer där för varandra okända människor samlas inomhus. I dessa miljöer är det dessutom ofta svårt att smittspåra. Den föreslagna förlängningen bedöms som effektiv från smittskyddssynpunkt och rimlig för att motverka trängsel. Den föreslagna förlängningen av restriktionerna är tidsbegränsad och upphör att gälla den 2 maj 2021. Det bedöms inte finnas något alternativt sätt till mindre ingripande åtgärder som samtidigt skulle ge likvärdiga effekter att förhindra smittspridning. De negativa effekter i förhållande till egendomsskydd och näringsfrihet som kan uppkomma till följd av begränsningarna bedöms därmed inte gå utöver det som de förslaget syftar till, nämligen att skydda enskildas liv och hälsa. Förlängningen av de åtgärder som föreslås är inte en garanti för minskad risk för smittspridning i de verksamheter som omfattas. Förslaget påverkar berörda branscher ekonomiskt. Det är dock angeläget att minska risken för smittspridning och därmed belastningen på hälso- och sjukvården och risken för allvarlig sjukdom och död. Med detta i beaktande bedömer Folkhälsomyndigheten att förslaget om att förlänga giltighetstiden av restriktionerna är proportionerliga och rimliga givet det epidemiologiska läget.

Det individuella ansvaret utgör alltså den viktigaste insatsen för att begränsa smittspridningen. Förslaget kan påverka berörda branscher negativt men begränsningarna kommer att upphöra så snart det är möjligt. I nuläget är det dock nödvändigt att minska risken för smittspridning, belastningen på hälso- och sjukvården och risken för allvarlig sjukdom och död. Med detta i beaktande

bedömer Folkhälsomyndigheten att de föreslagna ändringarna är proportionerliga och rimliga givet det epidemiologiska läget.

5.2. Begränsningar för gym- och sportanläggningar, badhus (badanläggningar) samt handelsplatser

Även här hade en alternativ lösning varit det så kallade nollalternativet, det vill säga att avstå från att förlänga bestämmelserna om ett maxantal om 500 personer av verksamhetens totala yta samt från att ställa krav på att handelsplatser ska vidta lämpliga åtgärder för att sällskap med fler än en person inte besöker handelsplatsen samtidigt. Ett annat alternativ hade varit att införa ytterligare restriktioner såsom t.ex. att sänka maxtaket.

Alla föreskrifter som beslutats med stöd av covid-19-lagen ska följa de allmänna förutsättningar som anges i lagens 6 §. Det innebär att föreskrifter får meddelas endast om det är nödvändigt för att förhindra spridning av covid-19. Det innebär att det måste finnas en koppling mellan den särskilda begränsningen och den eftersträlvade effekten på smittspridningen. Om de förhållanden som föranlett en särskild begränsning inte längre är för handen ska begränsningen tas bort. Föreskrifterna får inte vara mer långtgående än vad som är försvarligt med hänsyn till faran för människors liv och hälsa. De åtgärder som vidtas med stöd av lagen ska alltså vara proportionerliga. Det innebär att det ska göras en avvägning mellan vad som kan uppnås genom åtgärden i fråga om minskad smittspridning och de negativa konsekvenser som åtgärden kan förväntas få. Tänkbara exempel på positiva effekter kan vara minskad sjuklighet och dödlighet i sjukdomen covid-19 samt minskad belastning på sjukvården. Tänkbara exempel på negativa effekter som ska beaktas kan vara försämrad folkhälsa i andra avseenden än sjukdom i covid-19, inskränkningar i grundläggande fri- och rättigheter som mötesfrihet, demonstrationsfrihet, näringsfrihet och egendomsskydd, samt negativa ekonomiska konsekvenser för privatpersoner och företag. Vad som är en proportionerlig åtgärd beror bl.a. på hur omfattande smittspridningen är vid den aktuella tidpunkten eller kan förväntas bli inom en nära framtid. Om det förekommer eller finns en överhängande risk för en omfattande smittspridning, kan det vara motiverat med mer långtgående åtgärder. Föreskrifter bör vidare utformas med beaktande av verksamhetens karaktär, både i fråga om riskerna för smittspridning och förutsättningarna för att vidta smittskyddsåtgärder. (Se regeringens proposition En tillfällig covid-19-lag, prop. 2020/21:79, s. 94 f.).

Att förlänga restriktionerna i enlighet med förslaget påverkar berörda branscher ekonomiskt. Det är dock angeläget att fortsatt minska risken för smittspridning och därmed belastningen på hälso- och sjukvården och risken för allvarlig sjukdom och död. Det är särskilt angeläget att minska risken för smittspridning i miljöer där för varandra okända människor samlas inomhus. I dessa miljöer är det dessutom ofta svårt att smittspåra. Den föreslagna förlängningen bedöms som effektiv från smittskyddssynpunkt och rimliga för att motverka trängsel. Ändringarna i 3 § andra stycket, 5 § samt det allmänna rådet till 5 § i HSLF-FS 2021:2 är tidsbegränsade

och gäller till och med den 2 maj 2021. Det bedöms inte finnas något alternativt sätt till mindre ingripande åtgärder som samtidigt skulle ge likvärdiga effekter att förhindra smittspridning. De negativa effekter i förhållande till egendomsskydd och näringsfrihet som kan uppkomma till följd av begränsningarna bedöms därmed inte gå utöver det som förslaget syftar till, nämligen att skydda enskildas liv och hälsa. De åtgärder som föreslås är inte en garanti för minskad risk för smittspridning i de verksamheter som omfattas. Förslaget påverkar berörda branscher ekonomiskt. Det är dock angeläget att minska risken för smittspridning och därmed belastningen på hälso- och sjukvården och risken för allvarlig sjukdom och död. Med detta i beaktande bedömer Folkhälsomyndigheten att förslaget om att förlänga giltighetstiden av restriktionerna är proportionerliga och rimliga givet det epidemiologiska läget.

6. Vilka som berörs av regleringen

Serveringsställen och badhus, gym, sportanläggningar och handelsplatser kommer att beröras av förslagen.

Kommuner som tillsynsmyndighet berörs i den del som rör serveringsställen. Därutöver berörs länsstyrelser som är tillsynsmyndighet för övriga verksamheter som omfattas av förslagen. Allmänheten berörs också eftersom föreskrifterna begränsar tillgången till de olika verksamheterna.

7. Kostnadsmässiga och andra konsekvenser av regleringen och en jämförelse av konsekvenserna för de övervägda regleringsalternativen

Folkhälsomyndigheten har inte beräknat kostnaderna som uppstår för de olika verksamheterna. Det beror på att myndigheten har haft en begränsad tid för att snabbt få regler på plats utifrån det smittskyddsläge som råder. De förslag som nu remitteras behöver också skyndsamt träda i kraft. Förslagen omfattar en förlängd giltighetstid på cirka tre veckor. Reglerna gäller redan och bör inte föranleda några förnyade engångskostnader. Däremot kan de komma att medföra ytterligare inkomstbortfall och ev. även kostnader för mer personal eller för andra åtgärder som upplyser allmänheten om reglerna. En betydande del av de kostnader som uppstått för verksamheterna av de åtgärder som ska vidtas för att förebygga trängsel följer direkt av regeringens ändringar i begränsningsförordningen. Flera verksamheter har även på eget initiativ vidtagit åtgärder för att minska smittspridningen av covid-19. Folkhälsomyndighetens föreskrifter och allmänna råd kommer i dessa fall inte medföra några ytterligare kostnader för dessa verksamheter. Nedan följer därför enbart grova uppskattningar avseende fasta kostnader och löpande intäktsbortfall till följd av de konkreta åtgärder som behöver vidtas enligt förslaget till föreskrifter.

7.1. Kostnader för serveringsställen

Förslaget att förlänga giltighetstiden för bestämmelserna kan framförallt innebära negativa ekonomiska konsekvenser för de som driver serveringsställen.

Bestämmelserna kan innebära såväl förlorade intäkter som ökade kostnader.

Föreskrifterna träffar vitt skilda verksamheter och det är därför vanskligt att göra en beräkning av hur mycket det genomsnittliga serveringsstället drabbas. Det beror t.ex. på i vilken utsträckning inkomstbortfallet av gäster på plats kan kompenseras av kunder som köper med mat. Sådana åtgärder som avses har verksamheterna redan vidtagit eftersom det inte rör sig om nya bestämmelser utan om förlängning av giltighetstid för redan existerande sådana. Någon avsevärd merkostnad jämfört med vad som gällt bedöms alltså inte uppstå.

De föreslagna åtgärderna måste vägas mot berörda verksamheters möjlighet att fortsätta driva sin näringsverksamhet. Mot befarade negativa konsekvenser måste dock ställas de stora samhällskostnader som en hög smittspridningstakt av covid-19 innebär och den belastning som det i sin tur innebär för sjukvården. Därtill rör det sig om en tillfällig förlängning för att minska smittspridningen av sjukdomen covid-19.

7.2 Kostnader för gym- och sportanläggningar, badhus (badanläggningar) samt handelsplatser

Förslaget att förlänga giltighetstiden för bestämmelsen om att maxantalet inte får överstiga 500 personer påverkar framförallt större butiker och andra större verksamheter negativt. Inkomstbortfall till följd av färre kunder och besökare kan antas bli den största kostnadsposten för dessa verksamheter. Påverkan blir som störst för de verksamheter som normalt sett har hög beläggning i lokalerna och hög omsättning av besökare. Det är ett rimligt antagande att det framförallt är verksamheter som bedriver handel som påverkas. Handelsplatser kan även få minskade intäkter på grund av begränsningen till en person, men det bedöms vara ringa.

Handeln har dock under 2020 redan sett betydande nedgångar på grund av allmänna råd, andra rekommendationer och uppmaningar som riktar sig till verksamheterna men även till allmänheten. Hur stor den ytterligare effekten blir på grund av bestämmelsen är svår att uppskatta.

Verksamheter får också antas drabbas olika hårt beroende på vilken vara eller tjänst man saluför och i vilken mån det istället går att köpa samma varor eller tjänster online eller via exempelvis hemleverans. Verksamheter med kunder eller besökare som kan tänka sig att köa eller besöka verksamheten på tider med mindre beläggning bör också påverka hur utfallet blir. Kostnaden för att begränsa storleken på sällskap bör vara ringa.

Aktörer inom dagligvaruhandeln har haft en ökad omsättning under pandemin och det är rimligt att anta att dessa inte påtagligt påverkas av bestämmelserna.

7.3 Bedömning enligt 7 § förordning (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning

Regleringen bedöms kunna få effekter av betydelse för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt i enlighet med 7 § förordning (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Föreskrifterna kompletterar lagen (2021:4) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19 och förordningen (2021:8) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19 samt lagen (2020:526) om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen och förordningen (2020:527) om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen och avser liksom dessa författningar att generellt begränsa smittspridningen i de verksamheter som omfattas. Det finns därför inga egentliga möjligheter att göra skillnad på företag av olika storlek. Det får dock antas att små företag generellt är känsligare för förslagen att förlänga restriktionerna än större företag.

Konkurrensförhållanden för företagen kan komma att påverkas på det sättet att företag med starkare ekonomi klarar regleringarna bättre än de med svagare, företrädesvis de mindre aktörerna.

7.4 Andra regleringsalternativ

Att inte utnyttja bemyndigandet och förlänga restriktionerna eller att föreslå mindre ingripande restriktioner skulle riskera ökad smittspridning, sjuklighet och död i befolkningen, samt ökade samhällskostnader i form av kostnader för vård, omsorg, rehabilitering, sjukförsäkring med mera. Att föreslå hårdare restriktioner skulle drabba berörda verksamheters ekonomi ytterligare.

8. Om regleringen överensstämmer med eller går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges EU-anslutning

De förlängningar som Folkhälsomyndigheten föreslår avser smittskyddsåtgärder för att förhindra smitta av covid-19. På detta område finns det inte några harmoniserade regler inom EU-rätten, vilket innebär att EU:s medlemsstater är fria att lagstifta inom området under förutsättning att bland annat generella regler om de fyra friheterna (fri rörlighet för varor, tjänster, personer och kapital) i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt respekteras.

Folkhälsomyndigheten bedömer att förslagen om förlängd giltighetstid inte är diskriminerande, och inte innebär några åtgärder som hindrar utövandet av de fyra friheterna. De är därmed förenliga med EU-rätten. Syftet med ändringarna är att minska smittspridningen av covid-19 och därmed skydda människors hälsa. Folkhälsomyndigheten bedömer att de tilltänkta ändringarna är nödvändiga för att minska samhällsspridningen av covid-19, som fortfarande är hög i Sverige.

Enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1535 av den 9 september 2015 om ett informationsförfarande beträffande tekniska föreskrifter och

beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster, är medlemsstaterna skyldiga att anmäla förslag till nya föreskrifter som innehåller krav på en produkts egenskaper till kommissionen. Folkhälsomyndigheten bedömer att förlängningsförslagen inte utgör sådana tekniska föreskrifter som ska anmälas enligt direktivet eftersom de inte innehåller krav på några produkters egenskaper.

Enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/123/EG av den 12 december 2006 om tjänster på den inre marknaden ska medlemsstaterna anmäla nya krav, eller ändringar av befintliga krav, på tjänsteverksamhet till Europeiska kommissionen. Folkhälsomyndigheten bedömer att förlängningsförslagen är av sådan art att de ska anmälas enligt tjänstedirektivet eftersom de även omfattar tjänstetillhandahållare från andra länder som i Sverige vill bedriva sådana verksamheter som myndigheten nu avser att reglera.

9. Bedömning av om särskilda hänsyn behöver tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande och om det finns behov av speciella informationsinsatser

Förslagen innehåller inga nya bestämmelser utan det som föreslås är att giltighetstiden för ett antal bestämmelser förlängs. Det finns redan tillsynsvägledning på myndighetens webbsida. Någon ny vägledning behöver inte tas fram. Däremot behöver datumerna för giltighetstiden justeras. Den korta framförhållningen mellan beslut och ikraftträdande kommer att innebära en remisstid som inte skulle varit acceptabel under andra omständigheter. Någon omställningstid för verksamheterna kommer dock inte behövas eftersom det inte rör sig om några nya regler.

Föreskrifterna kommer att publiceras på myndighetens webbplats och innehållet i dem kommer att kommuniceras på bl.a. presskonferenser och på andra sätt via medier.

10. Yttrande från Regelrådet

På grund av det epidemiologiska läget bedömer Folkhälsomyndigheten att det skulle fördröja ärendets behandling på ett sätt som medför väsentliga olägenheter att ge Regelrådet den stipulerade tvåveckorsfristen för yttrande som anges i förordning (2011:118) om myndigheters inhämtande av yttrande från Regelrådet. Skäl finns alltså att helt avstå från att inhämta Regelrådets yttrande.

11. Överväganden enligt 14 kap. 3 § regeringsformen

Myndighetens bedömning är att föreskrifterna inte påverkar det kommunala självstyret.

12. Relaterade dokument

[Folkhälsomyndighetens föreskrifter och allmänna råd \(HSLF-FS 2020:37\) om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen](#)

[Folkhälsomyndighetens föreskrifter och allmänna råd \(HSLF-FS 2021:2\) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19](#)

13. Kontakt

Jessica Storm

jessica.storm@folkhalsomyndigheten.se

Li Nordström

li.nordstrom@folkhalsomyndigheten.se